

βλέπει 'μπρός του τὴ Φανή. "Αλλάξε τὸ χρώμα του. Λές καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν 'δῇ καὶ τραβήχθηκε ἕνα βῆμα πίσω μὲ χαμλωμένα τὰ μάτια.

— Καλὴ 'μέρα καπτάν-Θάνο» τοῦ λέει καὶ τὸν πλησιάζει. Τί κάνεις; Μᾶς 'τρόμαξες χθὲς βράδυ· καὶ σήμερα πάλι ἔλειψες ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά. Μήπως δὲν εἶσαι καλὰ; αἶ;»

Καθὼς ἄκουσε αὐτὰ ὁ καπτάν-Θάνος, σήκωσε τὰ μάτια του, τὴ κύτταξε λίγο καὶ τῆς λέει μὲ ξεψυχισμένη φωνή:

— Δὲν ἔχω τίποτε Φανή καὶ 'χαμῆλωσε τὰ μάτια σου πάλι.

— Νὰ σοῦ στείλω τὸν Κώστα, μήπως θές τίποτε;

— "Οχι, ὄχι Φανή εὐχαριστῶ, δὲν θέλω τίποτε», καὶ 'μπῆκε μέσα σ' τὸ σπίτι του, γιατί εἶχερε πῶς θὰ περνοῦσαν καὶ ἡ ἄλλες γειτόνισσες, γυρίζοντας ἀπὸ τὴν λειτουργία καὶ θὰ τὸν 'ρωτοῦσαν τί κάνει, γιατί δὲν 'πῆγε 'στὴν ἐκκλησιά, ὅπου δὲν τὸ ἤθελε διόλου.

"Αν ἦταν τρόπος ποτέ, ποτέ νὰ μὴ τὸν 'δοῦν, νὰ μὴ τοῦ 'μιλήσουν, γιατί νόμιζε πῶς θὰ 'δοῦν στὸ πρόσωπό του γραμμένη τὴν αἰτία τοῦ πόνου, τοῦ κρυφοῦ πόνου ποῦ τὸν ἔκαιε. Τὸ μεσημέρι δὲν ἔφαγε τίποτε.

Τὸ χταποδάκι πούχε, τῶρριψε ὅλο σ' τὴν γάτα, ἕνα γέρο μαῦρο γάτο, ποῦ τὸν εἶχε μαζὶ του μὲ τὸ τελευταῖο καράβι ποῦ ταξείδευε.

Κάθησε σ' τὸ καναπεδάκι του, ἀκούμ-θησε τὸ κεφάλι του σ' τὸ χέρι του, καὶ ἔμεινε συλλογισμένος. "Εκλεισε μάλιστα καὶ τὴν πόρτα του, γιατί ἐκείνη τὴν ὥρα ἦλθε τὸ βαπόρι καὶ ὁ κόσμος πηγαίνον-χετο σ' τοὺς δρόμους.

"Ἦλθε στιγμή ποῦ 'δάκρυσε τὸ μάτι του, ἀλλὰ ποῖος τὸ εἶδε; ποῖος ἄκουσε τοὺς στεναγμούς του; "Εξω, ὁ κόσμος ἔτρεχε χαρούμενος, σ' τοὺς δρόμους, ἀπὸ κανένα εὐχάριστο γράμμα, ἢ ἀπὸ τὸν ἑτοιμο ἀγαπημένον. Μόνον σ' τὸ σπιτάκι του ἦταν ἡσυχία· μοναχὰ τὸ βόμβο τῶν μυιγῶν ἄκουγες σ' τὸ παράθυρο, καὶ τὸ βοχαλιτὸ τοῦ γάτου, ποῦ ὕστερα ἀπὸ τέ-τοιο καλὸ φαγητὸ ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ βοχάλιζε.

Καλότυχς γάτε! Δυστυχισμένη γέρω-Θάνε! . . . "Εξαφνα μὲς τῇ βαθεῖα συλ-λογῇ ποῦτανε, ἄκουσε τὴν πόρτα νὰ χτυπᾷ. — Ποῖος εἶνε; ; ῥωτᾷ, καὶ πᾶει κατὰ τὴν πόρτα.

"Ἦταν ἡ Φανή τρελλή ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς· εἶχε λάβει γράμμα ἀπὸ τὸν ἀρραβωνια-στικό της καὶ ἔτρεξε πρῶτα σ' τοῦ κα-πτάν-Θάνου ποῦ τὸν ἀγαποῦσε τόσο . . .

— "Ανοίξε καπτάν-Θάνο· ἔχω νὰ σοῦ πῶ κατῆ.

Χλώμιασε τότες ἐκεῖνος. Τί νὰ κάμη. Νὰ ἀνοίξη; νὰ μὴ ἀνοίξη;

Τῆς ἀνοίγει τέλος καὶ μπαίνει μέσα τρεχάτη, χαρούμενη ἡ Φανή.

— Δὲν ξέρεις τὴ χαρὰ μου, καπτάν-

Θάνο», τοῦ λέγει· «"Ελαβα ἕνα γράμμα τώρα ἀπὸ τὸ Γιώργη μου, ἀπὸ τὴν 'Α-θήνα καὶ μοῦ γράφει πῶς ἔρχεται τὴν ἐρ-χομένη Κυριακὴ καὶ μετὰ κανένα μῆνα ἀκόμα θὰ κάνωμε τὸ γάμο. Κύτταξε νᾶσαι καλὰ τέλεια ὡς τότε. "Ακούς; Καὶ νὰ μὴ στενοχωριέσαι, ποῦ ἦσαι μόνος σου. "Εμεῖς θὰ σ' ἀγαποῦμε καὶ θὰ σὲ περι-ποιούμεθα». Δὲν εἶπε λέξι ἐκεῖνος. Σηκό-νει ἐλαφρὰ τὰ μάτια του, τὴν κύτταζει καὶ κυλιέται σ' τὸ μαρμαρένο μάγουλό του ἕνα δάκρυ!

— Τί ἔχεις καπτάν-Θάνο; τοῦ λέει 'κίνηνη τρομασμένη.

— Τίποτε, τίποτε, τῆς λέει ἐκεῖνος καὶ σπογγίζει τὰ μάτια του.

— Μὰ πῶς τίποτε; δὲν εἶσαι διόλου καλὰ. "Εγὼ ἦλθα καὶ σοῦ τῶπα, γιατί ξέρω πῶς μ' ἀγαπᾷς, καὶ 'νόμιζα πῶς θὰ χαρῆς μαζὶ μου.

— Μὲ τὴν εὐχή μου, κόρη μου» τῆς λέει, μὲ πολὺ ἀδύνατη φωνή. Νὰ ζήσης, νὰ γεράσης καὶ ν' ἀγαπᾷς τὸν ἄντρα σου, Φανή. Καὶ πότε πότε νὰ θυμᾷσαι τὸν καπτάν-Θάνο, πῶλεγε τόσες ιστορίες ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴ πόρτα του, τὰ βράδυ. "Ελα νὰ σὲ φιλήσω σ' τὸ μέτωπο κόρη μου». Καὶ πιάνει μὲ τρεμουλιαστὰ χεῖρα τὸ κεφάλι της.

Μὰ καθὼς ἀγγίζουν τὰ χεῖλια τὸ μέ-τωπο της, πέφτει κάτω. Βγάζει τίς φωνές ἡ Φανή. Τρέχουν ἡ γειτόνισσες καὶ ὅλαις μαζὺ σηκώνουν ἀπὸ τὸ πάτωμα τὸ καπτάν-Θάνο, καὶ τὸν βάζουν σ' τὸ καναπέ.

Σὲ 'λίγο ξελιγοθύμησε. "Ανοίξε τὰ μάτια του, καὶ κύτταξε ὅλους γύρω, ὕστερα τὰ γύρισε σ' τὴ Φανή ποῦ ἦταν ἀπὸ πᾶνός του, καὶ μὲ τόση λύπη τῶρα τὴν ἐβλεπε, ποῦ ἡ κόρη συγκινήθηκε.

"Απὸ τότες ἀδύνατησε πολὺ. Θάρρεῖς πῶς ἔλυσε κάθε 'μέρα . . .

Τὴν βραδυὰ τοῦ γάμου τῆς Φανῆς μόνον ὁ καπτάν-Θάνος ἔλειπε . . .

Τὸν ἔφαγε ἕνας πόνος, ποῦ ἦτανε καὶ θὰ εἶνε κρυφὸς γιὰ πάντα.

Γ. ΑΞΙΩΤΗΣ

ΤΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

(28 Αὐγούστου 1834)

"Υπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἑστία» τῇ 22 Ἰουλίου 1834 (Τόμ. 12, ἀριθ. 7), μακρὰν περιγραφὴν τελε-τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἀθηνῶν, καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς Ὀθων, διερχόμενος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἔτος 1834, καθηγίσατο τὸν πρῶτον λίθον τῆς ἀναστηλώσεως τοῦ Παρθενῶνος, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος βαυαρῶς Κλέντζε, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐπεχειρήσεν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀνασκαφάς.

Τὸ ἐπίσημον τοῦτο γεγονός, καθ' ὃ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἤρχισε τὸ πρῶτον ἡδὴ ἀνασκαφὴ ἑλληνικῶν ἀρχαιοτή-των, ἐωρτάσθη ἐν Ἀθήναις, ὧν οἱ κάτοικοι δὲν ὑπερέβαινον τὰς 12,000, διὰ μεγαλο-

πρεποὺς καὶ δημοτελοὺς ἐορτῆς, ἥς τὰ καθ' ἕκαστον περιέγραψα ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ με-λέτῃ μου.

Ἐπὶ τῇ εἰρημένῃ τότε ἐορτῇ ἐξεδόθη πρό-γραμμα εἰδικὸν ἐκ 16 ἀρθρῶν, ἐγένετο ὑπο-δοχὴ ἐπίσημος τῆς εισόδου τοῦ Ὀθωνος εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τῶν δημογερόντων, τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν κατοίκων, προσεφέρθη τῷ Βασιλεῖ εἰσερχομένῳ δῶρον ζῶσα γλαυῦξ, σύμβολον τῶν Ἀθηνῶν, ἥτις σώζεται ἐτι καὶ νῦν τεταρτιευμένη ἐν τῇ Μουσείῳ τοῦ Μο-νάχου, καὶ ἐγένετο λαμπρὰ προσφωνήσις τῷ Βασιλεῖ εἰσερχομένῳ ὑπὸ τοῦ Γιαννακοῦ Βλά-χου, ἐνὸς τῶν τριῶν δημογερόντων. Ἐν τῇ Ἀκροπόλει δὲ ὁ Κλέντζε ἐξεφώνησε κατάλ-ληλον λογιῶριον, ὅπερ ἐν ἑλληνικῇ μεταφρά-σει διενεμήθη τότε εἰς πολλοὺς τῶν παρι-σταμένων.

Μετὰ παρέλευσιν ἑνδεκα ἐτῶν ἡτύχησα νὰ ἀνεύρω, πλὴν τῶν δημοσιευθέντων ἐν τῇ τότε μελέτῃ μου, τοῦ προγράμματος τῆς τε-λετῆς, τῆς προσφωνήσεως τοῦ Γιαννακοῦ Βλά-χου, καὶ τῶν ἐπιγραφῶν χάριν τῆς ἐορτῆς ἐπὶ τε τῆς πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῶν ση-μαίων, τὴν αὐτόγραφον πρόσκλησιν τῶν δη-μογερόντων Γιαννακοῦ Βλάχου καὶ Γεωργίου Μεταξᾶ, δι' ἧς προσεκάλουν ἐπιφανεῖς τότε προὔχοντας πολίτας τῶν Ἀθηνῶν ἐντοπίους καὶ παρεπιδημοῦντας ὅπως συνοδεύσωσι τὸν βασιλέα Ὀθωνα κατὰ τὴν ἄνοδον αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο δημοσιεύω ἐνταῦθα καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὅσων ἔγραψα τῷ 1834 ἐν τῇ «Ἑστία», καὶ χάριν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐπισήμων πολιτῶν, τῶν εὐρισκομένων τότε ἐν Ἀθήναις.

Τὸ ἔγγραφον ἔχει ὡς ἑξῆς

«Ἡ Δημογεροντία Ἀθηνῶν

»Πρὸς τοὺς ΚΚ Ἰ. Καρατζᾶν, Γ. Κατα-κουζηνόν, Γεώρ. Βλαχούτσην, Γ. Ἀργυρό-πουλον, Κωνστ. Βλαχούτσην, Κ. Μποτσά-νην, Α. Κοντόσταυλον, Μ. Μάνον, Κ. Μί-σιον, Σ. Βαλέταν, Δ. Σοῦτσον, Α. Κομ-πατῆν, Ν. Δημητριάδην, Κ. Νεγρεπόντην, Κ. Σκυλίτσην, Γ. Ἀφρονιδῆν, Σταμ. Βεῦ-ρον, Κωνστ. Θεοχάρην, Κυριάκον Σεργιώ-την, Α. Λευκιάν, Κ. Φιλαλήθην, Ἰάκ. »Ρ. Παγκαδῆν, Λουκᾶν Πύρρον, Δ. Μη-»τσάκην, Τζωρτζῆν Καστάνην, Ἰω. Χριστό-»πουλον, Θ. Μαρκάκην, Ῥαυτόπουλον, Γ. »Ζήμαν καὶ Γαστάνον Μοράλιαν.

»Παρακαλεῖσθε, Κύριοι, νὰ παρευρεθῆτε »εἰς τὸ κατὰστημα τῆς Δημογεροντίας ταύ-»της σήμερον εἰς τὰς 3 ὥρας μ. μ. διὰ νὰ »ἐλθωμεν συνοδευμένοι εἰς τὴν Β. αὐλὴν τῆς »Α. Μεγάλ. τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν ἀνακτο-»ς, ὅπου θέλει νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν »διὰ τὴν τελετὴν τοῦ Παρθενῶνος.

»Τῇ 28 Αὐγούστου 1834. Ἀθῆναι.

»Οἱ Δημογερόντες »Ἰωάννης Βλάχος

(Τ. Σ.) »Γεώρ. Μεταξᾶς.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο εὕρεται ἐν τῷ Ἀρ-χεῖῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑται-ρίας, καταγεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀρχεῖου ὑπ' ἀριθ. 14,650.

Α. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ καὶ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895-1902.